

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI. Saziv
Prolećna sesija

Komisija za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu, sport, inovacije i preduzetništvo

Sednica br. 16
Priština, 04.05.2018, u 11:00 časova
Zgrada Skupštine, sala N- 225

ZAPISNIK

Na sednici su učestvovali: Ismajl Kurteshi, predsednik, Teuta Haxhiu, Valentina Bunjaku – Rexhepi, Fidan Rekalju, Nezir Çoçaj, Abdyl Salihu, Adem Mikullovc, Arbërie Nagavci i Verica Čeranić.

Odsutni: Mufera Shinik i Albulena Balaj – Halimaj.

Drugi učesnici: predstavnici MONT-a, predstavnici Kulturnog nasledstva, predstavnici KDI-a, i medije.

Podržno osoblje Komisije: Lule Ymeri i Shaip Goxhuli.

Sednici je predsedavao, Ismajl Kurteshi, predsednik Komisije.

Za ovu sednicu je predložen sledeći:

Dnevni red

- 1. Usvajanje dnevnog reda;**
- 2. Usvajanje zapisnika sa sednica održanih 10.4.2018 i 13.4.2018;**
- 3. Razmatranje u načelu Nacrta zakona br. 06/L-073 o statusu albanskih obrazovnih radnika Republike Kosova od školske 1990/91 do 1998/99 godine;**
- 4. Razmatranje Godišnjeg izveštaja Saveta Kosova za kulturno nasleđe za 2017. godinu;**
- 5. Razno.**

Predsednik je konstatovao da su ispunjeni uslovi za početak rada komisije i otvorio sednicu, prema dnevnom redu.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen bez primedbi.

2. Usvajanje zapisnika sa sednica održanih 10.4.2018 i 13.4.2018

Zapisnici sa sednica održanih 10.4.2018 i 13.3.2018, usvojeni su bez primedbe.

3. Razmatranje u načelu Nacrta zakona br. 06/L-073 o statusu albanskih obrazovnih radnika Republike Kosova od školske 1990/91 do 1998/99 godine;

Ismajl Kurteshi - je rekao da je Nacrt zakona br. 06/L-073 o statusu albanskih obrazovnih radnika Republike Kosova od školske 1990/91 do 1998/99. godine, podeljen poslanicima Skupštine. Na osnovu Poslovnika Skupštine, Komisija treba da razmotri u načelu i podnosi Skupštini preporuku za usvajanje, pre prvog razmatranja u plenarnoj sednici. Takođe je rekao da treba izvršiti razmatranje Nacrta zakona u što kraćim vremenskim rokovima, koje dozvoljavaju procedure Skupštine, znači mi možemo dostaviti nacrt zakona u sednici za usvajanje i, jedino nakon što su prešli dve nedelje od kada se nalazi u komisiji.

Heset Sahiti, zamenik ministra MONT-a - je prezentirao u kratkim crtama Nacrt zakona br. 06/L-073 o statusu albanskih obrazovnih radnika Republike Kosova od školske 1990/91 do 1998/99. godine, On je naglasio da je cilj izrade ovog Nacrta zakona je priznavanje i utvrđivanje prava, u vezi sa dobijanjem prava radnika obrazovanja, koji su radili od 1990-91 do 1998-99. Utvrđivanje statusa i priznavanje radnog staža putem finansijskog podržavanja za predavaće, stručne saradnike, rukovodeće osoblje, administrativno i tehničko osoblje u školama i univerzitetima u Prištini. Ovaj Nacrt zakona, prema Sahiti, je od posebnog značaja za čitav sistem obrazovanja na albanskom jeziku na Kosovu, imajući u vidu nenadoknadiv doprinos predavača u tom periodu.

Takođe, Alush Istogu je upoznao da putem ovog zakona imamo za cilj da dobijaju dve kategorije radnika iz 90-tih: prva kategorija predavača koji su radili od 5 do 10 godina, treba uračunati dodatnu platu od 75% od prosečne plate. Dok, druga kategorija predavača koji su radili od 1 do 5. godina treba računati 65% osnovne plate.

Adem Mikullovci - je izrazio njegovu zabrinutost u vezi sa doprinosom kojeg treba platiti. on je rekao da mu nije jasno da li se traži doprinos za 9. godina ili na retroaktivan način se zahteva da se ovaj doprinos plati za 9. godina za sve nastavnike, zbog toga što prema njemu postoji opasnost da se desi isto pitanje i sa veteranima rata.

Heset Sahiti - je objasnio da se ne plaćaju dugovi koji su preostali iz tog vremena radnicima međutim počinje jedna vrsta nadoknade/priznavanja za predavaće počev od vremena kada oni odlaze u penziji.

Teuta Haxhiu - je istakla da predavači nemaju potrebe za podelu priznanja, jer priznanje su dobili od naroda, kao predavači tog vremena. Oni imaju potrebu da im se oceni dostojanstvo svih oni koji su doprineli u obrazovanju na albanskom jeziku tokom onog veoma teškog vremena. Ona je naglasila takođe da će se činiti maksimalni naponi za izradu zakona, koji će biti primenjiv i u interesu predavača i mi ćemo biti radosni za našu ulogu i uticaj kojeg ima komisija u ovom nacrtu zakona.

Arbërie Nagavci – ona je izrazila njeno zadovoljstvo za donošenje ovog Nacrta zakona. Ona je rekla da ima niz pitanja koja treba diskutovati između prvog i drugog razmatranja i da će učiniti napore da u ubrzanim uslovima da istog dostavljamo u Skupštini. S druge strane, ona je zahtevala pojedina objašnjenja u vezi tačne cifre koju će ovi nastavnici dobiti, kao i zahtevala objasniti pravo za ovu dobit za osobe koju više nisu u životu.

Alush Istogu – je objasnio da prva kategorija ili nastavnici koji su radili 5 do 10. godina će dobiti 63 € i 75 centi, dok druga kategorija, nastavnici koji su radili od 1 do 5. godina, će dobiti 23 € i 30 centi. To važi jedino od trenutka kada bude usvojen ovaj zakon. Takođe, on je naglasio da za sve nastavnike koji su dali njihov doprinos ali koji nisu u životu, supruga ili njihova deca imaju mogućnosti da uživaju ovo pravo.

Valentina Bunjaku – Rexhepi – takođe je naglasila da je nacrt zakona dobrodošao i da ovaj Nacrt zakona ne pruža mogućnosti za vođenje politike, ali Komisija treba biti fokusirana u tehničkim pitanjima. Ona je istakla da nastavnici tog vremena su heroji ove države a naša je obaveza da glasamo za ovaj nacrt zakona. Sa druge strane ona je istakla da što se tiče nasleđstva, pravo na nasleđstvo mogu uživati deca do 18. godina starosti, a ne do 26. godina, kako bi se snizile budžetske implikacije i da se ne desi isto pitanje i sa listom ratnih veterana, jer se snižava vrednost onih koji su istinski doprinosili i da ova kategorija u političkom smislu ne treba biti dirnuta.

Nezir Çoçaj – takođe je izrazio njegovu spremnost i njegove parlamentarne grupe za oživotvorenje ovog Nacrta zakona. On je rekao da državu koju danas mi uživamo, pored palih boraca je i najveća zasluga onih koji su održali i preživeli obrazovanje na albanskom jeziku. On je dodao da svi oni koji su doprineli u državotvornosti Kosova imaju pravo, međutim niko ne može se izjednačiti sa onim koji su doprineli albanskom obrazovanju.

Ismajl Kurteshi - nakon završetka diskusija od strane poslanika, pozvao je članove komisije da glasaju ovog nacrta zakona kako bi bio dostavljen u Skupštini na prvo čitanje i da činiti maksimalne napore kao Komisija za oživotvorenje ovog nacrta zakona. Nakon diskusija, Komisija je ogromnom većinom glasova, odlučila da Skupštini podnosi sledeću:

P r e p o r u k u

Da se usvoji u načelu Nacrt zakona br. 06/L-073 o statusu albanskih obrazovnih radnika Republike Kosova od školske 1990/91 do 1998/99. godine,

4. Razmatranje Godišnjeg izveštaja Saveta Kosova za kulturno nasleđe za 2017. Godinu

Shafi Gashi – u vezi sa izveštajem o radu KSKN za 2017. godinu, govorio je o izazovima i poteškoćama KSKN-a. On je rekao da postoji progres, međutim u upoređenju sa potrebama koje ima ovaj savet, stanje je veoma loše. Takođe, on je spomenuo činjenicu da je bilo progressa u administraciji i zbog budžetskih implikacija prešli su u objektu sa kirijom u nekom kontejneru. Njegove žalbe su zbog nedostatka saradnje između KSKN-a i Departmana Saveta za kulturno nasleđstvo Ministarstva kulture, omladine i sporta. On je naglasio da zbog nedostatka naučnog osoblja, kao i oni koji su aktuelno, imaju minimalne plate. On je nastavio sa njegovom diskusijom rekavši da institut koji se bavi sa arheološkom nasleđstvom na osnovu zakona je kao ne nadležna institucija, međutim nije naglašeno kako treba ispraviti ovo pitanje novim zakonom. Zatim je dodao da dozvole za istraživanja ne treba izdati iz bilo koje institucije, ali mora da postoje određeni kriterijumi. Na kraju on je pozvao komisiju za povratak kolekcije iz 1999. godine, naglašavajući da pripada ovoj zemlji.

Ismajl Kurteshi – je rekao da ovaj izveštaj sadrži mnoge žalbe, izazove, poteškoće i sasvim mali rad koji je obavljen tokom godine, u vezi čega savet treba izveštavati. On je takođe naglasio činjenicu da većina prikazanih podataka u izveštaju su isti sa prikazanim podacima u izveštaju iz prethodne godine, kao što su slučajevi kopiranja raznih zakona i uspostavljenih u ovom izveštaju. Nadležnosti KSKN-a, su utvrđene zakonom naglašavajući ulogu i uticaja kojeg imaju kao savet, a koji nisu iskorišćeni na potreban način.

Teuta Haxhiu - izrazila je njeno razočaranje o radu KSKN-a, istakavši da je bila optimista da ovaj savet ima stručnu ekipu. Komisija za obrazovanje služi kao most za povezivanje između Saveta i odgovarajućih ministarstva/institucija. Vi kao savet niste adresirali vaša uznemirenija.

Arbërie Nagavci – je rekla da je začuđujuće nedostatak saradnje između obe institucije. Pored ogromnog obima i po sadržini, ovaj izveštaj ima mnoge nedostatke. Takođe je rekla da je vrlo teško po komisiji, da pomazemo kada vi niste naglasili izazove i poteškoće s kojima se suočavate.

Verica Čeranić – Razmatrajući Izveštaj o kulturnom nasleđu, deo 6.3-Stanje kulturnog nasleđa zasnovano na zakonskim kategorijama, uočeno je da se izveštaj fokusira na period pre rata, odnosno na period 1998.-1999.godine i precizira da je u ratu oštećeno isključivo nesrpsko kulturno nasleđe, odnosno oko 200 džamija. Međutim, izveštaj u potpunosti ignoriše razaranja ogromnih razmera do kojih je došlo nakon rata, na srpskim spomenicima kulture, pretežno versko hrišćanskog karaktera. U tom prvom pogromu je stradao ogroman broj srpskih crkava,

manastira i ostalih objekata Srpske Pravoslavne Crkve, što je notorna činjenica prema svim međunarodnim izveštajima koji se na objektivan način bave ovom tematikom. Neverovatno je da neko 19 godina posle završetak sukoba ignoriše ova posleratna razaranja, a posebno je neverovatno da to radi institucija koja se bavi očuvanjem kulturnog nasleđa.

Govori se o obnavljanju pravoslavnih spomenika nakon pogroma iz 2004.godine. Dok je delimična istina da je najveći broj ovih svetinja obnovljen, poznavaoici prilika na terenu znaju da su se ti spomenici obnavljali iz sredstava koje je izdvajala međunarodna zajednica, akoja su samo prošla kroz budžet Kosova, često i uz ogromna protivljenja kosovskih vlasti, što uključuje i kočenje obnove na terenu raznim administrativnim barijerama. Takođe, državni pristup ovim objektima nije nikakav problem, jer je državni pristup ovim spomenicima kulture regulisan Zakonom o verskim slobodama, kao i Zakonom o specijalnim i zaštićenim zonama, i državni pristup tim objektima se odvija upravo u skladu sa ova dva zakonska propisa.

Kada se radi o stvarima koje su u Izveštaju izostavljene, ne možemo a da se ne osvrnemo na to da je Savet ostao potpuno nem kada se radi o postupanju sa Hramom Hrsita Spasa u centru Prištine, gde i same nadležne institucije neretko sprečavaju pristup tom verskom objektu, a neodgovorni pojedinci se čak ohrabruju da dalje uništavaju taj hram.

Izveštaj se nije bavio ni napadima na srpske hodočasnike u Peći i Djakovici, što sve sprečava posetu kulturnim dobrima od izuzetnog značaja, od kojih je jedno i pod zaštitom UNESKO. U izveštaju se ne pominje stanje u kom su hrišćanska groblja na Kosovu, kao i kako je do takve situacije sa grobljima došlo i da li je ikada iko na Kosovu odgovarao zato što je uništavao hrišćanska groblja.

Savet za kulturno nasleđe Kosova se i na nekoliko mesta žali zbog toga što Veće za implementaciju i nadgledanje ne saradjuje sa Savetom u zaštiti kulturnih objekata koje se nalaze pod zaštitom Veća za implementaciju i nadgledanje. Podsećamo Savet da objekti koji se nalaze pod zaštitom Veća za implementaciju i nadgledanje nisu u nadležnosti Saveta, i da Savet nema pravo da zahteva bilo šta od institucije koja ima posebna ovlašćenja u ovoj oblasti, koja su joj dodeljena Zakonom o specijalnim i

zaštićenim zonama, koji je *lex specialis* u ovoj oblasti. Ako se setimo posleratnih razaranja, kao i razaranja od 2004.godine, nije nikakvo čudo zbog čega je uspostavljeno telo koje pazi na neke od najznačajnijih objekata kulturnog nasleđa koji se na Kosovu nalaze, od kojih je ne mali broj pod zaštitom UNESKO.

Iz svih ovih razloga, kao predstavnik Srba i ispred Srpske liste, ne mogu da podržim izveštaj Saveta za kulturno nasleđe Kosova. Smatramo da je Savet u svom izveštaju krajnje pristrasan, da je pojedine vrlo ozbiljne i otvorene probleme na Kosovu jednostavno ignorisao, dok je druge obradivao na potpuno neodgovarajući i neistinit način.

Adem Mikullovi - je naglasio da je izveštaj je površinske prirode, pogotovo kod deo duševnog nasleđstva, a kojeg on smatra kao veoma teškom za očuvanje.

Nakon sve stranih diskusija, članovi komisije su se složili da se glasanje o izveštaju rada Kosovskog saveta za kulturno nasleđe za 2017. godinu da se vrši u narednoj sednici.

5. Razno

U vezi ove tačke nije bilo diskusija.

Sednica je završena u 13:15 časova.

Pripremila:

Jedinica za podršku komisije

Predsednik Komisije,
Ismajl Kurteshi